

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Gh.Stratulat)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Negru, V.Mihaila, V.Sîrbu)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului depus de Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cerneac Olga împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Cerneac Olga și a fost menținută hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 15 septembrie 2017, reclamanta Cerneac Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al RM privind anularea ordinului nr.847-p din 16 august 2017 „Cu privire la sancționarea dnei Cerneac Olga, Biroul Vamal Centru”, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă.

În motivarea acțiunii Cerneac Olga a indicat că, prin ordinul nr.711-p al Serviciului vamal RM din 01.08.2008, a fost angajată ca inspector superior, secția managementul riscurilor Direcția fraude vamale, pe perioada de îngrijire a copilului doamnei A. Iftodi, începând cu 04.08.2017, ulterior, ocupând mai multe funcții în cadrul Serviciului Vamal.

A relatat că prin ordinul nr.1506-p din 21.12.2016, reclamanta a fost transferată ca inspector Serviciul persoane fizice, Post vamal Aeroport Internațional Chișinău (PVFI aerian), Biroul Vamal Centru, cu eliberarea din funcția anterior deținută, începând cu 23.12.2016.

A indicat reclamanta că, prin ordinul nr.847-p din 16.08.2017, în baza art.26 lit.g) și art.43 lit.h) din Legea serviciului în organele vamale nr.1150-XIV din 20.07.2000, emis de către Directorul General al Serviciului Vamal, reclamanta Cerneac Olga a

fost sancționată disciplinar, cu eliberarea din serviciul vamal din funcția de inspector superior, secția managementul riscurilor.

A mai menționat reclamanta că, conform conținutului ordinului nr.847-p din 16 august 2017, a părții descriptive, s-a constată că, prin ordinul nr.282-O din 24 iulie 2017 a fost inițiată ancheta de serviciu în temeiul raportului nr.4903 din 24.07.2017, în baza informației din mass-media din 23.07.2017, precum că colaboratorii ce activează în cadrul Aeroportului Internațional Chișinău ar fi pretins abuziv la unele sume bănești.

A considerat reclamanta că, rezultând din conținutul ordinului Serviciului Vamal nr.847-p din data de 16 august 2017, cu privire la sancționarea Olgăi Cerneac, aceasta relevă faptul că explicațiile făcute de către cet. Mereuță Victoria și Gandrabur Aurica sunt lipsite de substrat factologic, constituie niște declarații acuzatoare nejustificate aduse în adresa reclamantei, care au fost interpretate în mod vădit eronat de către Direcția Integritate și Supraveghere a Serviciului Vamal.

A comunicat reclamanta că, în cadrul efectuării anchetei de serviciu, a declarat că la data de 23 iulie 2017 ora 03.40, datorită fluxului mare de pasageri la sectorul plecare, ea a primit indicația responsabilului de tură să meargă la sectorul de plecare, pentru suplinirea numărului de inspectori. Careva situații de conflict cu pasagerii sau încălcarea normelor legale și deontologice nu au fost admise.

Concomitent reclamanta a mai remarcat și faptul că, nu ține de competența colaboratorului vamal să intervină în situațiile ce țin surplusurile de kg la bagaj a călătorilor, cu atât mai mult să aplice amenzi pentru acest fapt. Astfel, a susținut reclamanta că, în urma celor declarate s-a constatat cu certitudine faptul că alegațiile expuse de către Mereuță Victoria și Gandrabur Aurica sunt lipsite totalmente de suport probator.

A mai indicat reclamanta că, Serviciul Vamal pentru a se expune asupra aplicării sancțiunii disciplinare - eliberare din serviciu, a invocat că: „... materialele anchetei de serviciu au elucidat faptul că inspectorul Olga Cerneac a manifestat o atitudine iresponsabilă față de exercitarea obligațiilor de serviciu, ignorând prevederile, pct. 5 alin. (1) lit. a), b), d) și g) din Codul de conduită a colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20.10.2016. Însă, reclamanta a invocat că, rezultând din dispozițiile art. 26 al Legii serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000, s-a constatat faptul că pentru aplicarea sancțiunii disciplinare în privința inspectorului vamal urmau a fi întrunite două condiții: încălcarea disciplinei de serviciu și a obligației prevăzute la art. 15 alin.(1) lit.1), fapt care nu a fost constatat în cadrul procedurii disciplinare intentate în privința inspectorului Olga Cerneac.

A solicitat reclamanta anularea ordinului Serviciului Vamal nr.847-p din 16.08.2017 cu privire la sancționarea sa, restabilirea în funcția deținută și încasarea salariului neachitat, începând cu 16 august 2017 până la pronunțarea hotărârii.

Prin hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Cerneac Olga și a fost menținută hotărârea din 27 iunie 2018 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La adoptarea soluției instanța de apel a indicat că conform art. 26 lit. g) din Legea nr. 1150-XIV din 20.07.2000 cu privire la serviciul în organele vamale, pentru încălcarea disciplinei de serviciu și a obligației prevăzute la art.15 alin.(1) lit.l), colaboratorului vamal îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare, inclusiv eliberarea din serviciu în organul vamal.

Conform art. 209 alin. (1) din Codul Muncii, sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Conform art. 210 alin. (1) din Codul Muncii, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

Prin urmare, instanța de apel a relatat că obligația de respectare a Codului de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 1161 din 20.10.2016, nu a fost respectată de către Cerneac Olga, astfel că, potrivit pct.5 al Codului respectiv se indică că, printre atribuțiile și responsabilitățile personale ale colaboratorului vamal se regăsesc și obligațiile, a) să respecte prevederile legale, dispozițiile interne, precum și normele profesionale specifice activității desfășurate; b) să respecte și să aplice principiile activității în organele vamale; d) să îndeplinească sarcinile de serviciu conștient, responsabil, obiectiv și imparțial; g) să susțină și să desfășoare activitatea de combatere a fraudelor, corupției, traficului ilicit de mărfuri și bunuri, precum și a altor acțiuni ilegale.

Instanța de apel a relatat că în ordinul de sancționare s-a menționat expres că, în cadrul anchetei de serviciu s-a stabilit că inspectorul Cerneac Olga a manifestat o atitudine iresponsabilă față de exercitarea atribuțiilor de serviciu, ignorând prevederile Codului de conduită a colaboratorului vamal.

Dealtfel, instanța de apel a considerat că în acțiunile Olgăi Cerneac se constată o abatere disciplinară, în contextul acțiunilor întreprinse în exercitarea funcției deținute, acțiuni contrare normelor și prevederilor legale precitate. Or, Cerneac Olga nu a prezentat probe pertinente și concludente, în condițiile art.118 Cod de Procedură Civilă, care ar forma instanței de apel convingerea netemeiniciei ordinului contestat. Deasemenea, aceasta nu a prezentat probe, care ar constata faptul, că ea nu a fost la serviciu la data respectivă, la linia de control respectivă, sau fie că declarațiile petiționarilor Gandrabur Aurica și Mereuța Victoria nu se referă la apelantă, ci la o altă persoană.

La 14 februarie 2018, Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate

eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenteii copia deciziei integrale la 07 decembrie 2018 (f.d.180), însă date care ar confirma recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Prin urmare, recursul declarat la data de 14 februarie 2019 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

recunoaște recursul depus de Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, art.195, art.243 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul depus de Cerneac Olga, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie, se consideră inadmisibil

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru